

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan (TOKES) kokous 10, 5/2015

Pöytäkirja

Aika 17.11.2015 klo 12:30 – 15:30

Paikka Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI), kokoushuone Puu ja Vene, 1. krs
Ratapihantie 9, Helsinki.

Jakelu Neuvottelukunta, Eläinten hyvinvointikeskus

Jäsenet ja (varajäsenet)

Outi Vainio, puheenjohtaja, Helsingin yliopisto
(**Eero Lehtonen**, varapuheenjohtaja, Helsingin yliopisto)

Matti Poutanen, Turun yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(**Esa Hohtola**, Oulun yliopisto)

Raimo Tuominen, Helsingin yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(**Petri Hyytiä**, Helsingin yliopisto)

Kristiina Haasio, Orion Oyj: teollisuus
(Jukka Puoliväli, Charles River DRS Finland)

Ulla-Marjut Jaakkola, Turun yliopisto: eläinten hoito ja eläimille tehtävät toimenpiteet
(Iiris Kasanen, Incisor)

Hanna-Marja Voipio, Oulun yliopisto: eläinlääketieteellinen asiantuntemus
(Timo Soveri, Helsingin yliopisto)

Marianna Koljonen, Eläinsuojeluliitto Animalia ry: vapaaehtoinen eläinsuojelutyö
(**Maria Lindqvist**, Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Tuula Heinonen, Tampereen vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM: vaihtoehtoiset menetelmät
(**Tiina Palomäki**, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus)

Matti Viluksela, Itä-Suomen yliopisto: vaihtoehtoiset menetelmät
(Teija Oinonen, Orion Oyj)

Anna Valros, Helsingin yliopisto: eläinten hyvinvointia koskeva tutkimus
(**Satu Mering**, Itä-Suomen yliopisto)

Markku Oksanen, Turun yliopisto: eläinten pidon etiikka tai yhteiskuntatieteellinen tutkimus
(Birgitta Wahlberg, Åbo Akademi)

Tapani Parviainen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI
(Hanna Rintala, Itä-Suomen aluehallintovirasto)

Jarmo Wahlfors, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiina Pullola, Maa- ja metsätalousministeriö
(**Susanna Ahlström**, Maa- ja metsätalousministeriö MMM)

Sari Salminen, eläinsuojeluasiamies

Satu Raussi, Eläinten hyvinvointikeskus
Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus

Eila Kaliste, sihteeri, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 12.40. Todettiin Animalian edustajan Salla Tuomivaaran eronneen ja Marianna Koljoson nimetyn hänen tilalleen.

2. Edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja on ollut kommentoitavana keskustelualustalla. Hyväksyttiin.

3. Ministeriön terveiset

EU:n jäsenvaltioiden yhteispisteiden kokous oli lokakuussa, pääaiheena eläinten käytön tilastointi: Osa jäsenvaltioista ei ole vielä kyennyt toimittamaan EU:n komissiolle tilastotietoja vuoden 2014 eläinten käytöstä ja tietojen saantia kiirehditään.

Komissio valmistelee direktiivin 2010/63/EU tarkistamista. Tämä tehdään vuonna 2017 ja sitä varten kerätään 2016 tietoja jäsenmaista.

4. 3R-periaatteen edistäminen

3R-menettelmien käytön selvitys

TOKES teki yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa alkukesällä 2015 kyselyn 3R-menettelmien käytöstä suomalaisessa tutkimuksessa. Kyselyyn vastasi 192 tutkijaa. Lisäksi TOKES pyysi tieteellisiltä yhdistyksiltä lausuntoja näiden mahdollisuuksista edistää 3R-menettelmien käyttämistä. Seitsemän yhdistystä antoi lausunnon.

Selvityksen ja lausuntojen taustalla oli neuvottelukunnan päätös laatia kannanotto valituille ministeriöille. Kannanoton pohjaksi todettiin tarvittavan tietoa asioista, jotka edistävät 3R-periaatteen toteutumista ja eläinten hyvinvointia sekä mitä maassamme on 3R:n edistymisen eteen jo tehty.

TOKES julkaisee tiedotteen tärkeimmistä selvityksessä esille tulleista asioista:

1 – Valtaosa eläimiä käyttävistä tutkijoista tuntee hyvin 3R-periaatteet ja 3R-menettelmiä.

2 – Eläinkokeiden vähentämistä estävät asiat (miksi eläinkokeita ei voida korvata):

eläinkokeiden tuottamaa tietoa ei nykymentelmien voida saada muilla keinoin
viranomaisvaatimukset edellyttävät eläinten käyttöä.

3 – Opetustarkoituksiin käytetään hyvin vähän eläimiä.

4 – 3R-menettelmien edistäminen tapahtuu koulutuksen ja eläinten hyvinvointiryhmien avulla.

Sihteeri ja puheenjohtaja valmistelevat tiedoteluonnoksen, joka laitetaan jäsenille kommentoitavaksi ennen joulua. Seuraavaksi pohditaan kannanottoa ministeriöille ja muita mahdollisia toimenpiteitä.

5. Koe-eläintoiminnan eläinten luovuttaminen yksityisille

TOKES on todennut aiemmin, että kaikkien eläinlajien osalta olisi varmistuttava siitä, että eläimet pääsevät hyviin oloihin. Tämän vuoksi haluttiin luoda ohjeistus, joka ohjaisi toiminnanharjoittajia yhtenäisiin ja hyviin menettelmiin. Ohjeistossa tulisi kuvata suositeltava luovuttamisprosessi. Siinä otettaisiin kantaa esimerkiksi seuraaviin kysymyksiin: kenen toimesta yksittäisten eläinten luovuttamisprosessi alkaa, miten katetaan kustannukset, miten

turvataan eläinten hyvinvointi sekä mahdolliset rajoitukset luovuttamiselle, kuten esimerkiksi geenimuunnos perimässä tai eläinten terveydellinen tilanne.

Kokous kommentoi työryhmän laatimaa ohjeluonnosta. Ohjeistus viimeistellään kommenttien mukaan ja tuodaan seuraavaan kokoukseen hyväksyttäväksi.

6. Kansallisten komiteoiden kick off -kokous

Puheenjohtaja menee 4.12.2015 Brysseliin kansallisten komiteoiden puheenjohtajien tapaamiseen.

7. Muut asiat

Eläinten hyvinvointikeskus järjesti 3.11.2015 Rotan monet roolit -seminaarin, johon osallistui paikan päällä nelisenkymmentä henkilöä.

8. Tiedoksi

Eero Lehtonen osallistui Suomen akatemian valtuuttamana 21.-22.9.2015 Science Europe:n järjestämään kokoukseen: Workshop on Improving Science Quality through the Replacement, Refinement and Reduction of Animals in Biomedical R&D.

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta on antanut kannanoton eläinsuojeluasiamiehen viran lakkauttamisesta, eläinsuojelulain uudistuksen vähäisistä resursseista sekä Eläinten hyvinvointikeskuksen rahoituksesta. Myös Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta antaa lausunnon näistä asioista.

9. Seuraavat kokoukset

10.2.2016 kello 12.30 – 15.30

13.4.2016 kello 12.30 – 15.30

8.6.2016 kello 12.30 – 15.30

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.40.